

VÄIKE PÄIKE LASTEHOIU MONTESSORI RÜHMA TÖÖKORRALDUSE PÕHIMÕTTED

SISSEJUHATUS

Selle käsiraamatu eesmärk on anda lapsevanematele teavet Väike Päike Montessori lastehoiu kohta.

Lugege see käsiraamat enne lapse Väike Päike Montessori lastehoidu toomist läbi ja hoidke edaspidiseks kasutamiseks alles.

LASTEHOIUST

Missioon

Meie missioon on suunata laste energiat ja uudishimu, et arendada nende täielikku potentsiaali turvalises, armastavas ja kinnistavas keskkonnas.

Eesmärgid

- Tagada turvaline keskkond, kus iga laps tunneb end õnnelikult, kaitstult ja iseseisvalt.
- Viia läbi õppetegevusi Montessori meetodi ja õppekava alusel.
- Arendada lapsi ettevalmistatud keskkonnas ja individuaalse vabaduse kaudu.
- Julgustada iseseisvust laste loomuliku uudishimu kaudu ja seda iga lapse isiklikus tempos.
- Arendada ja ergutada igat last, et aidata tal saada edukaks ja enesekindlaks inimeseks, kes panustab ühiskonda.
- Luua lapsevanematega positiivsed suhted.

Asukoht

Asume aadressil Seljaku põik 6, Tallinna lähedal Laagris.

Keskkond

Juhendajad

Juhendajaid/assistente koolitab Rahvusvaheline Montessori Assotsiatsioon (AMI), lähtudes vanuseastmest (0–3 eluaastat). See on ainus koolitus, mida Montessori kogukond toetab.

Rahvusvaheline Montessori Assotsiatsioon pakub kõige põhjalikumat koolitust.

„Me peame võimalikult palju toetama lapse soovi tegutseda. Me ei pea teda teenindama, vaid kasvatama teda iseseisvaks. Õpetaja ülesanne on last suunata, ilma et laps tunneks liialt õpetaja kohalolekut. Õpetaja peaks alati olema valmis soovitud abi andma, kuid ei tohiks olla takistuseks lapse ja tema kogemuse vahel.“

Dr Maria Montessori

Laste arv

Lastehoius on tasakaalustatud vanuseline jaotus ja sobiv arv lapsi, et tagada sotsiaalne areng 14 lapsele. Igale lapsele antakse aega lastehoiuga harjumiseks, seega sisenevad lapsed rühma ükshaaval.

Vanusevahemik

Lastehoid on loodud spetsiaalselt selliselt, et see hõlmaks tasakaalustatud vanuserühmade jaotust 12.–15. elukuust kuni 3. eluaastani. Meie eri vanuses lastest koosnevas rühmas õpivad lapsed üksteiselt. 3-aastane võtab soovi korral mentori rolli, mis annab talle võimaluse oma noorematele sõpradele lihtsamaid tegevusi näidata. Noorem, 1-aastane laps, püüab vanemat jäljendada. Noorem näeb „keerulist“ tööd, mida vanem laps suudab teha, ja püüab õppida sama tegema.

„On palju asju, mida ükski õpetaja ei suuda 3-aastasele lapsele edasi anda, ent mida 5-aastane laps saab teha ülima kergusega. Arusaamine sellest, mida vanemad lapsed teevad, täidab väiksemad entusiasmiga. Kahe lapse vahel valitseb suhtlus ja harmoonia, mida leiab harva täiskasvanu ja väikese lapse vahel.“

Dr Maria Montessori

Katkematud tööperioodid

Lastehoid töötab viiel päeval nädalas ja igal hommikul toimub kahetunnine katkematu tööperiood.

„Üksi olles töötavad lapsed katkematult, ilma et muretseksid aja pärast ... Pärast pikka ja süvenenud tegevust ei näi laste töövõime kahanevat, vaid hoopis kasvavat.“

Dr Maria Montessori

Ettevalmistatud keskkond

Ettevalmistatud keskkond on üks Montessori hariduse alustaladest. See on kujundatud selliselt, et lapsed saavad ohutult ja vabalt ringi liikuda ning see kutsub lapsi eesmärgistatult tegutsema. Tegevuse saab laps ise valida ja iseseisvalt lõpule viia.

Harjutades õpivad lapsed tegema paljusid asju, mis muudavad nad enese ja keskkonna eest hoolitsemise kaudu iseseisvamaks. See viib käe-silma koordineerimisharjutuste kaudu keskendumisvõime saavutamiseni, õpetab mitmeid konkreetseid igapäevaelu oskusi ja enesekindlust, kuid – mis veelgi tähtsam – arendab võimet valida ise oma tegevusi. Tegu on laste mõõtkavas maailmaga.

Väikelapseks olemine tähendab uudishimu. Lastehoius on nii palju asju, mida vaadata, katsuda, kuulata, tunda ja teha! Alumistele riulitele asetatakse kordamööda huvipakkuvad vahendeid, mis stimuleerivad laste meeli ja äratavad nende uudishimu. Lapsi julgustatakse lastehoius vabalt ringi liikuma ja valima enda huvidele vastavaid tegevusi, nagu maalimine, taimede kastmine, riiete pesemine, sõpradega koos tantsimine ja laulmine ning töötamine vahenditega, mis arendavad peen- ja jämemotoorikat. Keskkond ja juhendajad võimaldavad lastel ikka ja jälle (ja jälle!) harjutada, kuni nad oskuse omandavad. Kannatlikus, usalduslikus ja austavas keskkonnas nähakse vigades õppimisvõimalust.

Õues aitab ettevalmistatud keskkond õpitud kinnistada ja oma teadmisi rakendada, olles samal ajal ühenduses loodusega.

Piirangutega vabadus

Lapsed valmistuvad selleks järk-järgult, sest peavad enne mitmesuguseid asju õppima. Samal ajal on vabadusel väga selged piirangud – lapsed ei saa lihtsalt teha seda, mida nad tahavad ja millal nad tahavad. Keskkond annab võimaluse harjutada vabadust koos piirangutega.

Kord annab turvatunde

Ettevalmistatud keskkond on kodune ja hubane. See on kohandatud seal tegutsevate laste ea ja võimete ning rühma suuruse järgi. See on valgusküllane ja sõbralik ning selgelt struktureeritud. Igal asjal on oma koht ja laps õpib juba varakult panema asju, millega ta töötab, tagasi oma kohale. Kord ja selgus aitavad lapsel orienteeruda ja täiskasvanu abita tegutseda.

Keel

Rühma juhendajad kaasavad lapsi mitmekülgsesse ja huvitavatesse vestlustesse, mis toetavad last sellel ainukordsel perioodil, mil lapse keel ja kõne arenevad ülikiirelt. Juhendajad järgivad põhimõtet „üks inimene, üks keel“ ning räägivad lapsega alati vastavalt inglise või eesti keeles.

Tegevused

Igapäevaelu toimingud

Meie lastehoiu igapäevane elukorraldus seisneb tegevuses. Lapsed teevad tavalisi, kasulikke ja eesmärgistatud toiminguid, mis arendavad motoorikat ja koordineerimist, iseseisvust, keskendumisvõimet ning vastutustunnet. Kaks peamist valdkonda on keskkonna eest hoolitsemine (sise- ja välitingimustes) ja enese eest hoolitsemine.

Kõik lastehoiu esemed on mõeldud lastele kasutamiseks. Need on reaalsed esemed, nt klaasist anumad ja portselanist tassid, sest praktika näitab, et lapsed tahavad avastada tegelikku, mitte fantaasiamaailma. Nad jälgivad vanemaid ja täiskasvanuid enda ümber ning soovivad osaleda tegevustes, mida nad iga päev näevad. Lapsed armastavad kasutada maksimaalset jõudu, et teha seda, mida täiskasvanud teevad: koristada, põrandaid pühkida ja pesta, aidata pesu kokku voltida, katta rühmale lauda, pesta pärast sööki oma nõud, kasta ümbruses olevaid taimi jne. Oluline aspekt on ka iseseisva riietumise ja lahtiriietumise õppimine.

Keel

12. ja 36. elukuu vahel imevad lapsed keelt endasse nagu käsna. Nad talletavad keerukaid sõnu sama kergelt kui lihtsaid. Sel põhjusel kasutame nendega rääkides kohe õigeid ja täpseid mõisteid. Väikeste esitluste käigus õpitakse tundma laste huvisid ning laiendatakse nende sõnavara, tutvustades näiteks erinevate lindude, loomaaialoomade, sõidukite, putukate ja paljude konkreetsete esemete nimetusi. Laulud ja sõrmemängud ning realistliku sisuga pildiraamatute ettelugemine täiendavad sõnavara.

Sensomotoorsed tegevused

Meie ettevalmistatud keskkonnas töötavad keha, mõistus ja meeled üheskoos. Paljud tegevused, näiteks mõistatused, õmblemis- ja kleepimismängud, lõikamis- ja liimimisharjutused, treenivad peenmotoorikat. Need soodustavad silma ja käeliigutuste koordineerimist ning lapsed õpivad ka kasutama mõlemat kätt korraga. Nende tegevuste abil treenivad lapsed käelihaseid, mis on väga oluline hilisemaks kirjutama õppimiseks. Kõik need tegevused aitavad lastel arendada keskendumisvõimet. Laps saab tegeleda motoorsete tegevustega nii õues kui ka siseruumides.

Päevakava

Oleme avatud esmaspäevast reedeni kell 8.00–16.30.

8.30–9.00 saabumine

8.30–9.00 hommikusöök

9.00–11.00 tööperiood

11.00–12.00 õuetegevused

12.00–13.00 tuppa tulek / lõunasöök

13.00–15.00 vaikne aeg

15.00–15.30 kerge eine

15.30–16.30 õuetegevused / kojumine

Reeglid

Hommikuti võib hüvastijätt olla raske nii vanematele kui ka lastele. Kiire hüvastijätt on parim, sest see aitab lapsel end üleandmisel turvaliselt tunda.

Päeva kokkuvõte

Soovime iga lapse päevast kokkuvõtte teha. Anname iga päev teavet söömise, magamise ja potil käimise kohta ning paneme kirja kõik muu, mida vanematel on vaja teada, näiteks kui kodust on vaja midagi kaasa tuua.

Lapsevanemad võivad meile sõnumeid jätta, näiteks kui lapsel oli halb öö või koduses keskkonnas toimus muutus. On oluline, et hoiame lapsevanemaid kursis oma laste edusammude ja ka päevahoiu sündmustega.

Kohtumine lapsevanematega

Kord õppeaasta jooksul toimub ka kohtumine lapsevanematega, kus lapsevanemad saavad arutleda lastehoiuga seotud murede ja rõõmude üle ning anda oma panus järgmise õppeaasta eesmärkide seadmiseks.

Perekonnaraamat

Lapsevanemad valivad välja fotod, kus on kujutatud last, lapse kodus olevaid asju (söögilaud, mänguasjad, vannituba, mänguväljak), pereliikmeid (kooslugemine või -istumine), lemmikloomi jms. Lastehoid teeb nendest raamatud, mida lastehoius kasutatakse.

Potitreening

Lapsevanemad toovad lastehoidu potitreeningupüksid (puuvillased), väikelastele mõeldud paksemad puuvillased aluspüksid, villased lühikesed püksid või riidest mitmekihilised mähkmed. Kokkulepitud aegadel võib laps lastehoius olles endiselt ka mähkmeid kanda. Lapsevanema ülesanne on kanda hoolt selle eest, et lastehoius oleksid kogu aeg olemas kaks puhast mähet.

Uinakud

Lapsevanemad toovad uinakute jaoks teki või mõne koduse eseme. See võiks olla midagi, mis võib lastehoidu jääda, et see mõnel päeval koju ei ununeks.

Vaatlused

Lastehoid korraldab ka vaatlusi, mille käigus tulevad teised õpetajad, juhendajad ja lapsevanemad rühma jälgima, et õppida, saada inspiratsiooni ja lapse arenguteel aktiivselt kaasa lüüa.

Riietus

Lapsevanemad toovad lastehoidu mitmeid vahetusriideid, mida on lihtne selga panna ja ära võtta, et julgustada lapsi olema iseseisev ning tagada, et lapsed on võimelised end ise riidesse panema ja riidest lahti võtma. Kõikidel riidesemetel peab olema sees lapse ees- ja perekonnanimi.

Juuksehari

Lapsevanemad toovad lastehoidu lapsele oma juukseharja.

Lastehoidu saabumine

Palume lapsed tuua lastehoidu hiljemalt kell 9.00, kui algab tööperiood.

Homnikusöök

Kui laps saabub enne kella 8.45, saab ta lastehoius hommikusööki.